

XIV
СИМПОЗИЈУМ
О КРМНОМ
БИЉУ
СРБИЈЕ
2019

**ЗНАЧАЈ И
УЛОГА
КРМНИХ
БИЉАКА
У ОДРЖИВОЈ
ПОЉОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ**

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА

18-19. април 2019, Пољопривредни факултет - Земун

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА

XIV СИМПОЗИЈУМА О КРМНОМ БИЉУ СРБИЈЕ

Значај и улога крмних биљака у одрживој пољопривреди Србије
18-19. април 2019. година, Земун-Београд

Издавач

Друштво за крмно биље Републике Србије

Уредници

проф.др Саво Вучковић
др Зорица Бијелић

Тираж

100 примерака

Штампа

“Гораграф”, Улица Живка Петровића 11, Земун-Београд

Београд, 2019.

Организациони одбор

Проф. Др Саво Вучковић, Пољопривредни факултет, Београд-Земун
Др Зорица Бијелић, Институт за сточарство, Београд-Земун
Др Драган Милић, Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад
Др Ђорђе Крстић, Пољопривредни факултет, Нови Сад
Др Јасмина Миленковић, Институт за крмно биље, Крушевац
Др Алекса Божичковић, Пољопривредни факултет, Београд-Земун
Др Ратибор Штрбановић, Институт за заштиту биља и животну
средину, Београд
Др Бранко Милошевић, Институт за ратарство и повртарство, Нови
Сад
Др Драгољуб Бековић, Пољопривредни факултет, Лешак, Косовска
Митровица

Програмски одбори

Др Зоран Лугић, Институт за крмно биље, Крушевац
Др Раде Станисављевић, Институт за заштиту биља и животну
средину, Београд
Др Ђура Карагић, Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад
Проф. Др Ненад Ђорђевић, Пољопривредни факултет, Београд-Земун
Проф. Др Владета Стевовић, Агрономски факултет, Чачак
Др Виолета Мандић, Институт за сточарство, Београд-Земун
Проф. Др Бранко Ћупина, Пољопривредни факултет, Нови Сад
Др Драган Терзић, Институт за крмно биље, Крушевац
Др Војислав Михаиловић, Институт за ратарство и повртарство, Нови
Сад

Секретаријат

др Сања Васиљевић
др Зорица Бијелић
др Виолета Мандић

**Министарство просвете, науке и технолошког развоја је подржало
одржавање скупа**

САДРЖАЈ

Пресек научно-истраживачког рада о крмном биљу од 1972. до данас	1
Вучковић С., Стевовић В., Лугић З.	
Мултифункционална улога крмног биља	3
Карагић Ђ., Милић Д., Михаиловић В., Васиљевић С., Милошевић Б., Катански С., Живанов Д.	
Стање и перспективе производње кабасте сточне хране у Србији	5
Лугић З., Радовић Ј., Соколовић Д., Бабић С., Зорнић В.	
Значај крмних биљака у плодореду	7
Ђупина Б., Крстић Ђ., Вујић С	
Научно-истраживачки рад на пројекту eucleg (први велики корак или сан за један дан)	9
Милић Д., Карагић Ђ., Васиљевић С., Живанов Д., Катански С., Соколовић Д., Радовић Ј.	
Допринос оплемењивања једногодишњих махунарки већој производњи биљних протеина	11
Михаиловић, В., Васиљевић, С., Карагић, Ђ., Милошевић, Б., Милић, Д., Катански, С., Живанов, Д., Ђупина, Б., Крстић, Ђ., Поповић, В.	
Конзервисање кабасте хране	15
Ђорђевић Н., Грубић Г., Стојановић Б., Божичковић А.	
Стратегија семихибридног оплемењивања луцерке у Србији	17
Милић Д., Катански С., Карагић Ђ., Ташки- Ајдуковић К.	
Испитивање страних сорти луцерке у циљу проширења постојеће генетске базе	19
Радовић Ј., Лугић З., Соколовић Д., Бабић С., Јевтић Г., Анђелковић С.	
Нови изазови у оплемењивању црвене детелине (<i>Trifolium pretense</i> L.) у одрживој пољопривреди	21
Васиљевић С., Радиновић И., Влаисављевић С., Микулић М., Милошевић Б., Катански С., Долапчев А., Драгић В.	
Анализа генетичке добити остварене различитим методама оплемењивања енглеског љуља	23
Соколовић Д., Бабић С., Радовић Ј., Лугић З., Петровић М., Зорнић В., Пријовић М.	
Морфометријске особине природних популација мађарске детелине (<i>Trifolium pannonicum</i> Jacq.)	25
Петровић М., Дајић-Стевановић З., Лугић З., Зорнић В., Пријовић М.	
Типови варијација у огледима са вишегодишњим легуминозама	27
Зорић М., Милић Д.	
Оплемењивање крмног сирка у институту за ратарство и повртарство	29
Долапчев А., Продановић С., Сикора В., Милић Д., Карагић Ђ., Катански С., Милошевић Б.	

Морфолошко молекуларна идентификација врсте <i>Ascochyta pisi</i>	31
Живанов, Д., Нагл, Н., Ухларик, А., Долапчев, А., Карагић, Ђ.	
Анализа чистоће семена луцерке при доради на машини за фино чишћење	33
Ђокић Д., Терзић Д., Миленковић Ј., Радовић Ј., Анђелковић С., Станисављевић Р., Копривица Р.	
Утицај међуредног растојања на принос и квалитет семена еспарзете (<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.) у агроеколошким условима Јужне Србије	35
Бековић Д., Станисављевић Р., Биберцић М., Стојковић С., Кнежевић Јасмина	
Квалитет семена вишегодишњих крмних трава	37
Станисављевић Р., Штрбановић Р., Поштић Д., Ђокић Д., Терзић Д., Миленковић Ј., Кнежевић Ј.	
Утицај ђубрења на принос и квалитет природних травњака	39
Пајчин Ђ., Вучковић С., Симић А., Поповић В.	
Утицај ђубрења и времена кошења на принос суве материје и принос протеина на природном травњаку	41
Зорнић В., Петровић М., Лугић З., Бабић С., Радовић Ј., Соколовић Д., Лазаревић Ђ.	
Прелиминарни резултати утицаја минералних ђубрива на принос сена луцерке	43
Катански С., Милић Д., Карагић Ђ., Васиљевић С., Долапчев А.	
Квалитативна својства луцеркиних крмних смеша са јежевицом и високим вијуком	45
Бијелић З., Мандић В., Симић А.	
Утицај сорте и соног стреса на почетни пораст црвене детелине	47
Мандић В., Бијелић З., Крњаја В.	
Утицај микробне инокулације на принос жутог звездана (<i>Lotus corniculatus</i> L.)	49
Анђелковић С., Васић Т., Радовић Ј., Бабић С., Миленковић Ј., Делић Д., Штрбановић Р.	
Могућност гајења лупине на киселом земљишту	51
Стевовић В., Томић Д., Ђуровић Д., Мандић М.	
Принос зрна и садржај сирових протеина у зрну код различитих сорти јарог грашка	53
Милошевић Б., Карагић Ђ., Михаиловић В., Живанов Д., Ухларик А.	
Значај групе зрења за принос надземне биомасе соје у построј сетви	55
Терзић Д., Марковић Ј., Поповић В., Васић Т., Ђокић Д., Миленковић Ј.	
Продуктивност соје на лесивираној смоници киселе реакције	57
Томић Д., Стевовић В., Ђуровић Д., Мандић М.	

31	Принос и квалитет генотипова ливадског и високог вијука.....	59
	Бабић С., Соколовић Д., Радовић Ј., Лугић З., Анђелковић С., Петровић М., Зорнић В.	
33	Гајење енергетских трава из рода <i>Panicum</i> и могућности коришћења за сточну храну.....	61
	Миленковић Ј., Станисављевић Р., Ђокић Д., Терзић Д., Марковић Ј., Анђелковић С., Васић Т.	
35	Утицај прајминга семена водом, цинком и фолијарне примене цинка у раној фази пораста хибрида кукуруза на принос протеина	63
	Таминцић Г., Савић Ј.	
37	Густина као фактор повећања приноса у производњи кукуруза.....	65
	Баловић И.	
39	Принос суве масе кукуруза у различитим системима гајења усева	67
	Симић М., Драгичевић В., Бранков М., Бабић М.	
41	Продуктивност фацелије у односу на међуредно растојање.....	69
	Поповић В., Михаиловић В., Вучковић, С., Пејић Б., Живановић Љ., Коларић Љ., Икановић Ј., С. Јакшић	
	<i>Alternaria</i> spp. Проузроковач болести боба у Србији.....	71
	Васић Т., Миленковић Ј., Анђелковић С.	
43	Рационално чување биомасе енглеског љуља.....	73
	Икановић Ј., Лакић Ж., Живановић Љ., Поповић В., Коларић Љ.	
45	Квалитет силаже једногодишњих легуминоза и житарица у зависности од њиховог односа у смеси.....	75
	Марковић, Ј., Васић, Т., Терзић, Д., Петровић, М., Костић, И., Пријовић, М., Лазаревић, Ђ.	
47	Анализа садржаја протеина у сточном грашку (<i>Pisum sativum</i> L.) методом блиске инфрацрвене спектроскопије.....	77
	Ухларик А., Ђеран М., Милошевић Б., Живанов Д., Торбица А., Карагић Ђ., Катански С.	
49	Утицај танина на квалитет протеина у исхрани преживара.....	79
	Џекић Б., Божичковић А., Бијелић З., Ружић-Муслић Д., Стојиљковић Н., Мићић Н., Максимовић Н.	
51	Додавање бентонита крмивима у исхрани крива.....	81
	Мићић Н., Ђорђевић Н., Бијелић З., Крњаја В., Мандић В., Пантелић В., Џекић Б.	

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

633.2/.4(048)
636.085/.086(048)

СИМПОЗИЈУМ о крмном биљу Србије Значај и улога крмних биљака у
одрживој пољопривреди Србије (14 ; 2019 ; Земун)

Зборник апстраката / XIV Симпозијума о крмном биљу Србије Значај
и улога крмних биљака у одрживој пољопривреди Србије 18-19. април
2019, Земун ; [уредници Саво Вучковић, Зорица Бијелић]. - Београд :
Друштво за крмно биље Републике Србије, 2019 (Земун : Гораграф). - 82
стр. : граф. прикази, табеле ; 24 cm

Тираж 100. - Библиографија уз поједине апстракте.

ISBN 978-86-900980-0-2

а) Крмне биљке -- Апстракти б) Сточна храна -- Производња --
Апстракти

COBISS.SR-ID 275865612

ПРОДУКТИВНОСТ ФАЦЕЛИЈЕ У ОДНОСУ НА МЕЂУРЕДНО РАСТОЈАЊЕ

Поповић В.¹, Михаиловић В.¹, Вучковић, С.², Пејић Б.³, Живановић Љ.²,
Коларић Љ.², Икановић Ј.², С. Јакшић¹

¹Институт за ратарство и повртарство, Максима Горког 30, Нови Сад, Србија

²Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Немањина 6, Земун, Србија

³Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Д.Обрадовића, Нови Сад,
Србија

Увод: *Phacelia tanacetifolia* Benth. је важан извор висококвалитетног нектара и полена за пчеле (*Apis* spp.). Осим тога, користи се као крмна и украсна биљка, за покровне усеве, као и за редукцију бројности нематода у земљишту (Поповић и сар., 2017). Велики значај има и у органској производњи. Користи се као смеша за цветни појас. Цветни појас, чине траке одабраних биљака цветница које своју функцију остварују кроз обезбеђивање станишта и заштите многих корисних организама. Цветни појас у фази цветања привлачи инсекте са великом количином нектара. Како би појас константно био у цвету сеје се мешавина цвећа (камилица, невен, маслчак, фацелија,...). Фацелија може да се сеје наизменично, сваких 15 дана, и на тај начин се обезбеђује пчелама константна доступност хране, пре свега полена и нектара. Конкуренција међу биљкама, постигнута различитим размацима између редова при истој густини биљака, утиче на принос семена, морфологију биљака и нутритивни састав семена, јер мења пресретање светлости, евапотранспирацију и потрошњу влаге (Timlin и сар., 2001, Лакић и сар., 2018). Мањи размак између редова добро делује на капацитет усева за сузбијање корова, развој корова постаје лошији (Horvath и Szabo 2014). Циљ ове студије био је да се утврди утицај међуредног растојања на продуктивност сорте фацелије НС Приора.

Материјал и метод: Истраживање са сортом фацелије НС Приора спроведено је током 2018. године у Бачком Петровцу (45° 20'N, 19° 40'E, 88м). Оглед је постављен као једнофакторијални у три понављања. Фактор је био међуредно растојање (12,5 cm и 25 cm). За сетву је коришћено 10 кг семена по хектару. Испитивани су следећи параметри продуктивности: висина биљака, број бочних грана, принос биомасе и принос семена. Укупне вегетационе падавине у 2018. г. износиле су 319 мм а просечне температуре 21,12 °C.

Резултати: У јужнобачком региону агроколошки повољни су услови за производњу фацелије за комбиновано коришћење (биомасе и семена).

Резултати истраживања указују да је на принос семена био већи за 11,1 % на међуредном растојању од 25 цм у односу на растојање од 12,5 цм. Бочних грана било је више на растојању од 25 цм, док су на ужем међуредном растојању остварене веће вредности за висину биљака и принос суве биомасе.

Закључак: У једногодишњем истраживању са применом семена од 10 кг ха⁻¹ постигнут је већи принос семена фацелије сорте НС Приора на међуредном растојању од 25 цм док је већи принос суве биомасе остварен на растојању од 12,5 цм. Због специфичности године производње, са израженим високим температурама, ова истраживања треба наставити.

Захвалница: Резултати приказани у раду део су истраживања у оквиру Пројеката бр. ТР 31025 и ТР 31024, који су финансисани од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Р.Србије.

Литература: Timlin, D., Pachepsky, Y., & Reddy, V. R. (2001). Soil water dynamics in row and interrow positions in soybean (*Glycine max* L.). *Plant and Soil*. <https://doi.org/10.1023/A:1013385026500>.
Horváth E, Szabó R. (2014): Weed surveying of phacelia (*Phacelia tanacetifolia* L.) and evaluating the efficiency of the weed control. *Commun Agric Appl Biol Sci*, 79 (2):99-103.
Лакић, Ж., Ђ. Гламочлија, Д. Кондић, В. Поповић, С.Павловић (2018): Крмне биљке и жита у функцији заштите земљишта од деградације. Монографија. Пољопривредни факултет Бања Лука, ISBN 978-99938-93-47.
Popović V., Marjanović-Jeromela A., Vučković S., Mihailović V., Sikora V., Živanović Lj., Ikanović J., (2017): *Phacelia tanacetifolia* Benth - Medonosna biljka. Zbornik radova Instituta PKB Agroekonomik. Beograd. 23, 31-38.